

**דכתיב** ופנית בבקר. פרש"י בחוש"מ דאי ציו"ט אסור משום תחומין ולא יתכן להתייבא לר"ע <sup>(א)</sup> לרצון מאי איכא למימר דליכא אסור תחומין דאורייתא וי"מ דיי"ב מילין אית להו שפיר לרצון תחומין והכי איתא צירושלמי המחזור מכולן י"ב מילין כנגד מחנה ישראל והש"ס שלנו לא

ק"ל <sup>(ב)</sup> דהא צפ"י כלל גדול (שבת סט.). גזי שכן עיקר שבת דבעי ידיע ליה לשבת צמאי ידיע לה בתחומין ואליצא דר"ע ולא קאמר לדברי הכל וכן צפ"י בתרא דביה <sup>(דף לו:)</sup> גזי אין רוכבין מוקי טעמא בגמרא שמה ילך מחוץ לתחום ופריך ש"מ תחומין דאורייתא אלא גזירה שמה יתמוך זמורה אלא דרצון לא מודו כלל בתחומין וצפ"ק דר"ה <sup>(דף טז:)</sup> פרש"י דאי <sup>(א)</sup> משום י"ט פשיטא [שהרי הוא יוס] שיתחייב להטראות פנים בעזרה ור' עזריאל מנא בתוספתא <sup>(דף לו:)</sup> דתניא בגליל יו"ט האחרון חורין לצמיהן כדכתיב ציוס השמיני שלח את העם <sup>(מלכים א ח)</sup> יכול שאין טעונים לינה ת"ל <sup>(דף טז:)</sup> וציוס עשרים ושלושה לחדש שלח את העם הא כיצד נפטרו <sup>(ב)</sup> והשכימו והולכי למחרת יום שמיני שהוא כ"ג ועוד הביא הר"י רחיה מההיא דלולב וערבה בשמעתין דאמר זמן בשמיני של חג שהצבורים טעונין לינה משמע לינה דומיא דצבורים שהם יום אחד ועוד תני כספרי צפרשת ראה והלכת לאהליך מלמד שטעונין לינה רגלים אין לי אלא אלו מניין לרבות עופות ומנחות בין לבונה ועיס תלמוד לומר ופנית בצבור כל פניות שאתה פונה לא יהיו אלא מן הצבור ואליך רבי יהודה אומר יכול יהא פסח קטן כו' ומשמע מיהא דלינת רגלים אינו רק דומיא דהני והיינו <sup>(ג)</sup> יום ולינה וכי מקשה

ופנים צנקר. שהוא חול המועד דלילו ציו"ט תחומין אסור: אין לה יום טבוח כלל אם לא הקריב ציו"ט עוד אין להן תשלומין: אבל צהא. בעצרת שחל להיות בערב שבת אימא מודו לביה ויקרבו ציו"ט דהא מחר שבת היא ולא קרבי ומתוך שאתה מתייחס מהן אמה צא לפשוע שלא תקריב עוד:

**מנה ימים.** שלשים יום: וקדש חדש. למוספין: מנה ימים. חמשים יום: וקדש עלרס. צקרבנותיו: מה חדש. קדושתו צאחד ממנויו: אף עלרס. קדושתו צאחד ממנוייה: האמר אבי. צמס' מנחות מנחה למימני יומי ומנחה למימני שבעי: דבי ר"א **צן יעקב סנא.** מהכא נפקא לן תשלומין לעצרת: וקראס **צעטס היום הוה.** וצמג השבועות כתיב וסמין ליה וצקראכס את קריי ארנכס שאתה קורא מקרא קדש וקור: סוי אומר **זה עלרס.** דהני לאמר יו"ט קאי וקורא אותן מקרא קדש לענין תשלומין ומותרין במלאכה: לא

ימי הפסח ושמונת ימי החג ויו"ט <sup>(א)</sup> הראשון של עצרת שוב אינו חוגג מאי לאו יו"ט של עצרת לא יום טבוח אי הכי ניפשוט מינה דחד יום טבוח אימא ימי טבוח ת"ש <sup>(ב)</sup> דתני רבה בר שמואל אמרה תורה מנה ימים וקדש חדש מנה ימים וקדש עצרת מה חדש למנוייו אף עצרת למנוייה מאי לאו גמר מחדש מה חדש יום אחד אף עצרת יום אחד אמר רבא ותסברא אטו עצרת יומי מנינן שבועי לא מנינן והאמר אביי <sup>(ב)</sup> מצוה למימני יומי דכתיב <sup>(ב)</sup> תספרו חמשים יום יומצוה למימני שבועי דכתיב <sup>(ב)</sup> שבעה שבועות תספר לך ועוד חג שבועות כתיב דבי ר"א **בן יעקב תנא** אמר קרא <sup>(א)</sup> וקראתם <sup>(א)</sup> ובקצרכם אויהו חג שאתה קורא וקוצר בו היו אומר זה חג עצרת אימא ביו"ט קצירה ביום טוב מי שרי אלא לאו לתשלומין ואע"ג דאיתמר דר"א א"ר אושעיא אצטריך דר"א בן יעקב דאי מדר"א א"ר אושעיא הוה אמינא מה תשלומין של חג המצות אסור בעשיית מלאכה אף תשלומי עצרת נמי אסור בעשיית מלאכה קמשמע לן דר"א בן יעקב לא

פ' לולב וערבה <sup>(פסוק מו:)</sup> זמן כל ז' ימים מי איכא הוה מני לאקשו"י וליטעמין לינה <sup>(א)</sup> דלא מקשי כלל ויש להקשות דלמרינן צוזמס פרק דס החטאת <sup>(דף לו:)</sup> דרבי טרפון אומר אם צבל צה מתחלת הרגל כו' מותר לצבל צה צסוק הרגל מ"ט דכתיב ופנית בצבור הכתוב עשאן צקר אחד אלמא מדלענין נותר מחשב יום אחד משמע שטעון לינה כל ז' ותיריך הר"י דלפי המסקנא משני התם טעמא אחרינא משום שכל יום ויום נעשה גיעול לצבור והר"ר אלחנן תירך דצ' ענייני לינה הם אחת משום יו"ט והשנית משום קרבן שטעון לינה והתם אף בחוש"מ והכי משמע בזהיא דצבורים <sup>(ב)</sup> לינה וקרבן משמע שטעונין לינה משום <sup>(ב)</sup> יו"ט וכן מנינו צירושלמי גזי ההיא משנה דצבורים דהא איתמר כשאין עמאן קרבן צבל יש עמאן קרבן צבל קך טעונין לינה מחמת הקרבן: **נפשוט** מינה דחד יומא טבוח. וממתי' לא אלימא ליה לאקשו"י <sup>(ב)</sup> ומודים כשחל להיות צצצת שיום טבוח לאחר השבת ואי אית ליה תשלומין כל צצצת ימתינו <sup>(א)</sup> לציצורא עד תרי צצצת וי"ל דהא לא רצו כל כך לאחר: **אמרה** תורה מנה ימים וכו'. היה קשה להרב רצינו משולס היכן אמרה תורה למנות ימים לקדש חדש והיה מגיה מנה שנים וקדש יוצל והכי איתא צמורת כהנים דמנחה למימני שמיטין לקדש יוצלות וכן היה מגיה צפ"ק דר"ה <sup>(דף טז:)</sup> וצמנחות <sup>(דף טז:)</sup> בשמעתא דדוקין שהיו אומרים עצרת לאחר השבת אף קשה לר"ת למחוק הספרים ולהגיה גירסא שאינה צצצת מקום ומפרש דודאי ר"ח נמי דאורייתא הוא למימני ציה יומי וכדלמרינן צפ"ק דמגילה <sup>(דף טז:)</sup> מנין שאין מחשבין שעות לחדשים ת"ל עד חדש ימים אמה מונה ואי אמה מונה שעות ואל תתמה על הלשון שאע"פ שאין רק דרשה מנינו כי האי ליגנא צפרק צמרה דמגילה <sup>(דף טז:)</sup> אמרה תורה חדש והציא קרבן מתרומה חדשה אע"פ <sup>(ב)</sup> כי אותה דרשה אינה פשוטה שהרי דוקין חולקין צה לומר שהיחיד מתגדב ומציא תמיד הר"ר אלחנן וכן יש לגרוס כאן חדש למנויו שכן מנינו צפ"ק דר"ה <sup>(דף טז:)</sup> צגמרא ולגטיעה מה חדש למנויו אף שנה למנוייה: **אף עצרת** למנויו. לענין קרבן קאמר דאי לענין יום טוב לא כריך קרא: **מצוה** למימני יומי ומצוה למימני שבועי. ותרוייהו איתנהו יומי לקדש עצרת שבעי לתשלומין והקשה הר"ר אלחנן ליגמר מיוצל דלא מקדשין ליה לענין שמיטין רק לשנים וא"כ לא <sup>(א)</sup> ינמא כלל הכא מנין שבעי לקדש ותירך דלהכי אלצריך חג השבועות לומר שמקדשין צו ימים ושבועות דאי לא תימא הכי למה לי קרא מדרשה דחג השבועות דמדרשה דרבה צר שמואל ומנה ימים וקדש חדש לאפוקי מלבן של דוקין ועי"ל דלא גמרינן מיוצל דדנין ימים מימים עצרת מחדש ואל יוכיח יוצל דשנים יניחו ומהכא שמעינן דמנחה למימני יומי ושבועי צכספירת העומר דקי"ל כצבי: **אלא** לאו תרשומין. דשרי לקצור ולעשות מלאכה ציוס טבוח ומסיים צה צירושלמי א"ר יוסי צצצו צון וצלצד שקילס לעיסתו כהדא דתנינן לה <sup>(ב)</sup> אמר איניש דליהו עלוואי אעין וצבורים ואומר הרי ענים למנחה וצמנחה למערכה אסור בהספד וצתענית ומלעשות מלאכה צו ציוס כלומר ואע"פ שהתורה התירה מלאכה לתשלומין לא מני למיעבד רק לצורך אכילתו אם כלה עיסתו כמו שמנינו שאסור לאדם לעשות מלאכה ציוס הקריבו את קרבנו והא דקאמר צמנחן ואי מדר"א הוה אמינא מה תשלומין צמג המנחה אסור בעשיית מלאכה אף של עצרת <sup>(א)</sup> מדאורייתא ואע"ג דחול המועד אינו אלא מדרבנן צצצר שאינו צבוד משום שבעי דאורייתא נקטיה אצל מ"מ אף הש"ס שלנו לא פליג צהא דמדרבנן מיהא מיתסר יום טבוח כדפרישית: **ואצטריך** דר"א <sup>(ב)</sup> ואיצטריך דרבי אושעיא. הקשה הר"ר אלחנן מצרייתא דלעיל ליעבד צריכותא דתני רבה צר שמואל ועל ר"א צן יעקב וחג השבועות דאמר ר"א ורבי אושעיא למה לי דמשמע מיניה כ"ל ותיבת למה לי נחמק:

הגהות הב"ח

(א) גמ' דאפשר למחר אצל בהא אימא מודו: (ב) תוס' ד"ה דכתיב וכו' והש"ס שלנו לא ספירא ליה הכי דא: (א) בא"ד ופ"ק דר"ה פרש"י דאי ביום טוב כ"ל ותיבת משום עמאן: (ד) בא"ד ורבי עזריאל מנא בתוספתא בס"ח בהרא דסוכה דתניא: (ב) בא"ד כיצד נפטרו מבע"י והסיקו וכו' בשמעתא דלאמר זמן וכו' דומיא דצבורים שהוה לילה אחת ועוד תני: (א) בא"ד אינו רק דומיא דהני והיינו לילה אחת וכו' משמע כ"ל ותיבת יום נחמק: (א) בא"ד הוה מני לאקשו"י וליטעמין לינה אלא דלא חש לאקשו"י כלל ויש להקשות: (א) בא"ד צצצת דצבורים דתני לינה וכו' דהא דתימר כשאין: (ט) ד"ה נפשוט וכו' לאקשו"י דתנן ומודים. כ"כ דלאמר שבת מני אין כ"ג מתלכס צכלו מפני הדיקון ואי אית ליה תשלומין וכו' יתמיט עד מרי צצצת דאין צו משום דדוקין: (א) בא"ד יתמיט עד מרי שבת דיש לומר דלא רצו כל כך לאחר לצבורא דהיינו ק"ד: (א) בא"ד אמרה וכו' ע"פ שאותה דרשה כו' צפ"ק דר"ה גמרא דלגטיעה: (ב) ד"ה מנחה וכו' וא"כ לא לימני כלל הכא וכו' למה לי קרא. כ"כ פ"ד אין מקדשין שבעה לעצרת ומה לי קרא דמג מתחום ומה לי שבעות ומה הסוכות הניחה צמג המנחה וצמג הסוכות לאקשו"י לחג המנחה דטעון לינה אצל חג השבועות לא אלצריך ולא קרא נמי השתא דכתיב חז"ש דים תשלומין שבעה לעצרת הן דתני רבה דמנה ימים כו' למה לי דהלא אלצטריך לאפוקי מלבן של דוקין אצל קשה דאיצטריך קרא דחג השבועות דטעון לינה [והשאר חסין]: (א) ד"ה אלא וכו' כהדא דתנינן כל אינש דליהו עלוואי אעין וצבורים פ"י האומר הרי עלי ענים וכו' כלומר דאע"פ: (א) בא"ד אף של עצרת היינו מדאורייתא: (ב) ד"ה ואצטריך דר" אצטריך אצטריך אב"י ואצטריך דר"א אמר ר"י אושעיא וכו' דתני רבה צר שמואל למה לי הא כתיב חג השבועות דאמר רבי אלעזר א"ר אושעיא דמשמע מיניה כ"ל ותיבת למה לי נחמק:

(א) ר"ה ה. מנחות סה: ע"ש סו. (ב) ר"ה ה. ע"ש מנחות סו. (א) וסוטה סו. (ד) ד"ה צ"ל. (א) קרבן יו"ט כ"ל.

תורה אור השלם

1. ובשלת ואכלת במקום אשר יבחר י' אליהך בו ופנית בבקר והלכת לאהליך: דברים טו ז 2. עד מקצרת השבת השביעת תספרו חמשים יום ותקרבתם מנחה וקדשה לך: ויקרא כג טו 3. שבעה שבעת תספר לך מהחל חרמש בקמחה תחל לספר שבעה שבעות: דברים טו ט 4. וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש יהיה לכם פל מלאכת עבודה לא תעשו חקת עולם בכל מושבותיכם לדורותיכם: ויקרא כג כא 5. ובקצרבם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שורך בקצרך וקלט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזוב אתם אני י' אלהיכם: ויקרא כג כב

הגהות הגר"א

[א] גמ' מ"ת הראשון נחמק:

מוסף רש"י

מנה ימים. שאלמר (במדרגה יל) עד חדש ימים, וקדש חדש. צקרבנות מה חדש מנה ימים. מה חדש למנויו. קדושו אחד ממנויו ציוס ראש חדש הוא מקריבין, זמן הקצב לטס אחר מן הימים שהוא מנחה על ידם, אף עצרת למנוייה. הבלא קרבנותיה צאחד ממנוייה, והכי הוה מנחת על ידי שבעים, שאלמר (ויקרא כט) שבע שבחות ממימות שהייה (ר"ה ה.).